

Att utveckla ett stärkt barnrättsarbete - genomförande i fyra steg

Steg 1 -gemensam grundutbildning och behovsanalys

Tillfälle 1

Grundutbildning i barnkonventionen och gemensam diskussion om vad familjerätten behöver utveckla för att få ett förstärkt barnrättsbaserat arbete. Deltagarna identifierade vad som redan fungerar bra och vad som behöver utvecklas.

Gruppen identifierade inledningsvis vad som fungerade bra enligt följande:

- Metoder för samtal med barn
- Väl utarbetad utredningsmall samt utreder och genomför bedömningar om barnets bästa
- Barnets röst är synliggjord i utredningen
- Rutin för informationsöverföring/anmälan oro för barn till mottagningsgrupp/utredningsgrupp finns.

Efter grundutbildningen identifierade gruppen följande utvecklingsområden;

1. Mognadsbedömning, FB 6:11
2. Hur ska artiklarna tillämpas i analys respektive bedömning?
3. Fördjupning av aktuella artiklar inom familjerätten
4. När och hur ska barnets bästa och barns delaktighet dokumenteras?
5. Hur kan barnrättsperspektivet i mallen för vårdnad, boende och umgängesutredningar förstärkas?
6. Hur kan barnrättsperspektivet förstärkas i adoptionsutredningar?
7. Barnsamtal, återkoppla, säkerställa att barnet har fått information och fått förståelse för frågan.
8. Hur kan vi arbeta mer förebyggande i familjerättsarbetet?

Därefter fick deltagarna välja ett eller flera av ovanstående utvecklingsområden att fördjupa sig i med uppdraget att redovisa inför gruppen.

Steg 2 – Ta fram handlingsplan (pågående)

Att arbeta barnrättsbaserat är inte ett projekt utan en del i ordinarie handläggning. Som stöd i detta finns en handlingsplan. Denna ska löpnade uppdateras med aktiviteter som syftar till att säkerställa arbetet. Handlingsplan finns under Fördjupning på sidan Lärande exempel.

Steg 3- Gruppträffar utifrån teman

Sammanfattning; Steg 3 består av teoripass med fördjupning i relevanta artiklar som varvas med workshops utifrån de utvecklingsområden gruppen valt. Inför varje träff får medarbetare en uppgift som redovisas inför gruppen. Fiktiva, och verkliga avidentifierade ärenden diskuteras med utgångspunkt i hur artiklarna kan tillämpas. Målet är att tillsammans formulera en modell för arbetet. Under 2020-21 genomfördes 8 antal träffar med medarbetarna.

Tillfälle 2

- Teoripass med barnrättsjurist fördjupning av artiklarna 5, 7, 9, 18, 19 samt 2, 3, 6, 12 inklusive workshop.
- En medarbetare redogör för hur barnkonventionen kan användas i analys och bedömning samt adekvat innehåll i mognadsbedömningar inom familjerätten. Under passet genomfördes workshops.

Tillfälle 3

- Två avslutade ärenden diskuteras om hur barnkonventionen skulle kunna användas i utredning och dokumentation utifrån förnyad kunskap om barnrättsperspektivet.
- En medarbetare redogör för hur artiklarna i barnkonventionen kan dokumenteras framför allt i bedömningar om barns bästa och barns delaktighet.

Tillfälle 4

- Två ärenden behandlas; en vårdnad-boende-umgängesutredning och en barnavårdsutredning. Gruppen diskuterar hur barnets rättigheter kan synliggöras.
- Diskussion om hur en modell i utredningar kan utformas för att synliggöra barnets rättigheter genom artiklarna (se nedan).

- Diskussion om hur mognadsbedömningar kan genomföras.

Tillfälle 5

- En medarbetare presenterar en alternativ modell till utredningsmall där barnets rättigheter synliggörs tydligare.
- Ett avidentifierat aktuellt ärende från familjehemsvården diskuteras om hur barnets rättigheter kan synliggöras och hur barnkonventionens barnsyn kan användas som pedagogiskt verktyg i samtal med föräldrar.
- Diskussion kring hur samarbetet kan utvecklas när barn är aktuella både inom familjerätt och barn- och ungdomsgruppen.

Tillfälle 6

- En medarbetare presenterar en avidentifierad vårdnads-, boende och umgängesutredning, där artiklarna i barnkonventionen använts i analys och bedömning.
- En medarbetare presenterar en avidentifierad utredning enligt 11 kap. 1 § SoL med anledning av ansökan från vårdnadshavare om LVU vårdens upphörande, där artiklarna i barnkonventionen använts i analys och bedömning.
- Barnrättsjuristen berättar om nyheter inom området familjerätt (6 kap FB).

Tillfälle 7

- En medarbetare redovisar hur familjerätten arbetar med att tillgodose barnets rätt till information och delaktighet.

Tillfälle 8

- Besök av stadens barnombudsman. Presentation och diskussion om arbetets effekter och utmaningar.

Steg 4 - Utredningsmall och modell för prövning av barnets bästa

Modell för prövning av barnets bästa enligt artikel 3 utifrån ett barnrättsperspektiv.

(Nämnda artiklar ska vara kopplade till aktuellt ärende.)

Barnet:

Artikel 2, 6, 12, 7, 9 , 26, 27, 23
andra aktuella artiklar?

Föräldrarna:

Artikel 5,18, 19

Staten/myndighet:

Artikel 18.2, 3.2, 19

Analys och bedömning

1. Lista aktuella artiklar i ärendet.
2. Hur tillgodoses barnets rättigheter utifrån aktuella artiklar?
 - 2.1. Vad behöver barnet för att utvecklas (art.6)?
 - 2.2. Finns det risk att barnet inte får sina rättigheter (art.2)?
 - 2.3. Vad är barnets åsikter (art.12)?
 - 2.4. Övriga artiklar?
3. Inledande resonemang kring barnkonventionen och dess tredje artikel. **Vad är barnets bästa i aktuellt ärende?** Utifrån forskning, vår erfarenhet, vår kunskap om barn, föräldrarnas och barnets egna åsikter. Hur påverkas barnet på kort och lång sikt utifrån olika beslutsalternativ?
4. Redogör för eventuella intresseavvägningar utifrån barnets rättigheter.
5. Barnets bästa ska vara avgörande enligt FB. Motivera beslutet!